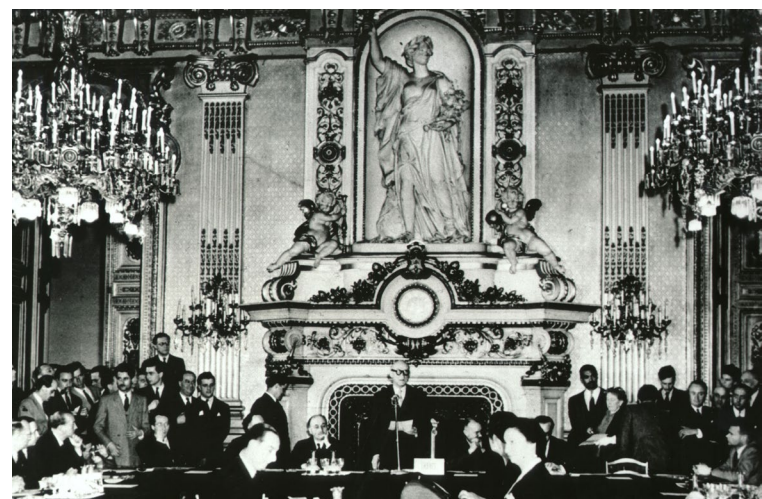


OD PREMOGA IN JEKLA DO SKUPNEGA EVRA IN ŠE MARSIČESA



1950: SCHUMANOVA DEKLARACIJA

Francoski zunanji minister Robert Schuman je 9. maja 1950 sklical tiskovno konferenco, na kateri je druge evropske države pozval k združitvi proizvodnje premoga in jekla. Upal je, da bo to sodelovanje preprečilo novo vojno, saj sta premog in jeklo nujni surovini za proizvodnjo orožja. Poleg tega sta bila zelo pomembna tudi za povojno obnovo Evrope.

Schumanova deklaracija © European Communities, 1950*



1979: PRVE NEPOSREDNE VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT

Junija 1979 so lahko državljani Evropskih skupnosti prvič neposredno izvolili svoje predstavnike v Evropskem parlamentu. Evropske skupnosti je takrat sestavljalo devet držav, ki so izvolile 410 evropskih poslancev za obdobje 1979–1984.

Volišče na evropskih volitvah, Belgija © European Communities, 1979



1986: ENOTNI EVROPSKI AKT

Trideset let po tem, ko so države sprejele odločitev o skupnem trgu (rimski pogodbi), ta še vedno ni začel delovati. Države članice so z Enotnim evropskim aktom odločile, da je treba opraviti vse ovire za trgovino in prosto gibanje. Podpisan je bil leta 1986, veljati pa je začel leta 1987.

1993: ODPRTE MEJE

1. januarja 1993 so bile odpravljene notranje meje držav članic Evropske unije. Delovati je začel enotni trg s prostim pretokom oseb, blaga, storitev in kapitala.



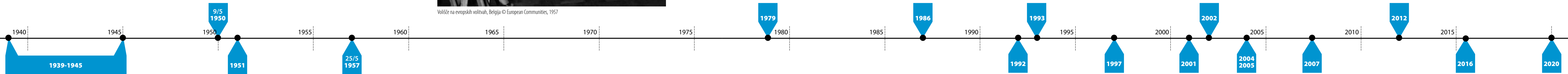
2002: UVEDBA EVRA

Evro je bil v bančnem sistemu uveden leta 1999. Ljudje so začeli evrske kovance in bankovce uporabljati šele 1. januarja 2002.



2012: UNIJA PREJME NOBELOVO NAGRADO ZA MIR

Nagrada je bila priznanje evropskim prizadevanjem za mir, spravo, demokracijo in človekove pravice.



DRUGA SVETOVNA VOJNA

Po koncu druge svetovne vojne je bila Evropa v ruševinah. Vojna je uničila mesta, ceste in večino evropske industrije. Evropsko gospodarstvo je bilo v razsulu. Vojna je povzročila tudi ogromne človeške izgube: ubitih je bilo 55 milijonov ljudi po vsem svetu, ranjenih jih je bilo 35 milijonov, 190 milijonov pa jih je moralo zapustiti svoj dom. Pozivi k miru še nikoli niso bili tako glasni.



1951: POGODBA O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA PREMAG IN JEKLO

Francija, Nemčija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luksemburg so se pozitivno odzvali na deklaracijo Roberta Schumana. Teh šest držav je leta 1951 podpisalo pariško pogodbo. Evropska skupnost za premog in jeklo (ESPJ) je bila ustanovljena leta 1952.



© European Union, EP

1957: RIMSKI POGODBI: POGODBI O EGS IN EURATOMU

Prvih šest držav se je zavzelo za še tesnejše gospodarsko povezovanje, zato sta bili leta 1957 podpisani dve novi pogodbi: pogodbi o EGS in Euratomu, imenovani tudi rimski pogodbi.

- **Evropska gospodarska skupnost** (EGS): države so se dogovorile, da bodo svoja ločena gospodarstva postopoma preoblikovale v skupni trg, začenši s carinsko unijo. Ta pogodba je zaznamovala začetek sodelovanja na področju kmetijstva, ribištva, pristaniške politike in prometne politike.

- **Euratom**: cilj tega sodelovanja na področju jedrske energije so bile skupne raziskave o možni uporabi jedrske energije v civilne namene.

Rimski pogodbi sta začeli veljati leta 1958.



Slika: podpis rimskih pogodb © AP, 1957 - Source EC Audiovisual Service.

1992: POGODBA O EVROPSKI UNIJI – MAASTRICHTSKA POGODBA

Maastrichtska pogodba je pomenila dejanski začetek sodelovanja na politični ravni, ki je potekalo skupaj z obstoječim gospodarskim povezovanjem.

Nekdanje Evropske skupnosti so dobile novo ime: Evropska unija. „Novo“ Evropsko unijo so sestavljali trije glavni stebri:

1. **gospodarsko povezovanje**: države članice so se odločile, da bodo poglabile gospodarsko povezovanje in uvedle skupno evropsko valuto – evro;
2. sodelovanje na področju **zunanjih in varnostne politike**;
3. sodelovanje na področju **notranjih zadev in pravosodja**.

Pogodba je bila podpisana leta 1992, veljati pa je začela leta 1993.



1997: AMSTERDAMSKA POGODBA

Ko se je začela Evropska unija ozirati proti vzhodni Evropi, se je morala pripraviti na znatno povečanje števila držav članic. Potrebna je bila zlasti reforma postopka odločanja: manj soglasno sprejetih odločitev in več odločitev, sprejetih z večino glasov. Prvi poskus te spremembe je bila amsterdamska pogodba (podpisana leta 1997, veljati pa je začela leta 1999), ki pa ni izpolnila pričakovanj.

2001: POGODBA IZ NICE

Ker se je datum pristopa novih držav vse bolj približeval, je bil drugi poskus reforme Evropske unije narejen v Nici (pogodba je bila podpisana leta 2001, veljati pa je začela leta 2003). Tudi ta poskus poenostavitve postopka odločanja je bil neuspešen.

2004-2005: EVROPSKA USTAVA

Po dveh spodletelih poskusih reforme EU je tretji poskus reforme predstavljala evropska ustava junija 2004. Zaradi pomembnosti evropske ustave, pa tudi dejstva, da je bila uporabljena beseda ustava, so se nekatere države članice odločile, da bodo izvedle referendum.

Državljeni Francije in Nizozemske so glasovali proti novi ustavi za Evropo. Ker morajo vsako novo pogodbo o EU odobriti vse države članice, ustava ni bila sprejeta.

2007: LIZBONSKA POGODBA

Z lizbonsko pogodbo se je uspešno spremenilo delovanje institucij EU. Odločanje na evropski ravni je postalo lažje. Nova pravila, ki so začela veljati decembra 2009, še vedno narekujejo, kako EU deluje.



Lizbonsko pogodbo je 27 držav članic podpisalo 13. decembra 2007 v Lizboni. © European Communities 2007

2016: REFERENDUM O IZSTOPU IZ EU V ZDRUŽENEM KRALJESTVU

Večina britanskih državljanov in nekateri drugi prebivalci Združenega kraljestva so 23. junija 2016 glasovali o vprašanju: „Ali naj Združeno kraljestvo ostane članica Evropske unije ali naj Evropsko unijo zapusti?“ 51,9 % ljudi je glasovalo za „zapusti“, 48,1 % pa za „ostane“, zato se je Združeno kraljestvo kot prva država, ki je želela oditi, začelo pogajati o izstopu iz Evropske unije.



Glasovnica na referendumu o brexitu 23. junija 2016.

2020: ZDRUŽENO KRALJESTVO URADNO ZAPUSTI EU

Združeno kraljestvo je Evropsko unijo po triletnih pogajanjih uradno zapustilo 31. januarja 2020.

